

A decorative graphic on the right side of the page. It features three blue circles of varying sizes, each composed of concentric circles with a gradient from dark blue in the center to light blue on the outside. These circles are connected by thin, light blue lines that form a triangular shape, with one vertex pointing towards the top left and another towards the bottom right.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019-2020

Περιεχόμενα

DAY 01: Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ).....	4
2ο εξάμηνο	7
DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία.....	7
DGY 13: Σύνταξη.....	7
DGY 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I.....	7
DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II.....	8
DLY 24: Λογοτεχνία του 20ού αιώνα	9
4ο εξάμηνο	10
DAY 02: Εισαγωγή στον Επιστημονικό Τρόπο Εργασίας.....	10
DGY 15: Σημασιολογία	10
DGY 17: Πραγματολογία	11
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II.....	12
DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα	12
DLY 26: Θεωρία Λογοτεχνίας	13
6ο-8ο εξάμηνο.....	14
DGA 31: Μορφολογία	14
DGA 32: Θεωρία Σύνταξης	14
DGA 38: Φρασεολογία: Συγκριτική Φρασεολογία.....	15
DGB 42: Κατάκτηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας, Διγλωσσία	15
DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα	16
DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία.....	16
DGD 54: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας	17
DGD 56: Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση / Πρακτική Άσκηση	17
DGD 59: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	18
DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	19
DLA 62: Hölderlin / Kleist / Jean Paul.....	20
DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945.....	21
DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Αφήγηση	22
DLB 70: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών II: Ποίηση	23
DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα.....	23

DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία: Ευρωπαϊκή / Παγκόσμια Λογοτεχνία	23
DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα	24
DLC 76: Λογοτεχνική Μετάφραση με έμφαση στην Ιστορική Εποχή	24
DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων και Δοκιμίων με Έμφαση στο Λογοτεχνικό Είδος	25
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	26
DLC 79: Διδακτική Λογοτεχνικών Κειμένων II	26
DLD 80: Αισθητική / Τέχνη: Ιστορία της Τέχνης στις γερμανόφωνες χώρες.....	27
DLD 83: Γερμανική Φιλοσοφία: Ιδεαλισμός και Νεοϊδεαλισμός.....	28
DLD 84: Σύγχρονος Γερμανικός Πολιτισμός.....	28

DAY 01: Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ)

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος του Προγράμματος σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ) είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση του Προγράμματος ΠΓΑ οι φοιτητές να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές / γλωσσολογικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.α. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για το κάθε ένα από τα τέσσερα μαθήματα.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

Γλώσσα I – α' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Μόρφωση και εκπαίδευση, Σύγχρονα προβλήματα* καθώς και *ενδιαφέροντα του φοιτητή*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1+.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,

- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συνεννοούνται για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),
- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο – γραπτά ή προφορικά – την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

Γλώσσα II – β' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του β' εξαμήνου, διδάσκονται κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, καθώς επίσης και κείμενα σε απλή επιστημονική γλώσσα κυρίως από τους τομείς *Μόρφωση και εκπαίδευση* και *Εκμάθηση της ξένης γλώσσας*. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη του λεξιλογίου (λεκτικά πεδία, συνώνυμα, αντώνυμα κλπ.), καθώς και στην επανάληψη και εμπέδωση φαινομένων της Γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B2.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- επιλύουν ασκήσεις λεξιλογίου και να αποδίδουν με τον κατάλληλο τρόπο λέξεις και φράσεις, ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή περίπτωση,
- συντάσσουν γραπτά κείμενα με σαφή διάρθρωση και με το κατάλληλο λεξιλόγιο, στα οποία περιγράφουν, αξιολογούν, εξάγουν συμπεράσματα, παραθέτουν ιδέες και προτείνουν λύσεις για ένα πρόβλημα,
- κατανοούν συνεντεύξεις και προφορικές παρουσιάσεις ενός θέματος καθώς και τη συζήτηση που ακολουθεί, επίσης να διατυπώνουν κατά τη συζήτηση μια σύντομη παρέμβαση ή ερώτηση,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα κείμενο εφημερίδας ή ένα θέμα και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατά τη συζήτηση που ακολουθεί,
- να περιγράφουν και να εξηγούν προφορικά πίνακες, στατιστικές, διαγράμματα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Ekkehard Haring, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη, Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας γραπτής έκφρασης. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. Γερμανική ιστορία, Επιστήμη της μετάφρασης, Εκμάθηση και διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης διδάσκονται κυρίως μορφές

γραφτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η σύντμηση, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα φραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- χειρίζονται και οι ίδιοι τον γραπτό επιστημονικό λόγο της Γερμανικής, έστω και με ορισμένες αδυναμίες, όταν αναφέρονται και σχολιάζουν βιβλιογραφικές πηγές,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

Γλώσσα IV – δ' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Ekkehard Haring, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του δ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση, επεξεργασία και παραγωγή του γραπτού επιστημονικού λόγου της Γερμανικής. Στην ύλη περιλαμβάνονται κυρίως επιστημονικά κείμενα από τους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (π.χ. Γλωσσολογία, Επιστήμη της λογοτεχνίας, Διδακτική της ξένης γλώσσας).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται επιστημονικά κείμενα από τους διάφορους τομείς των σπουδών τους,
- σχολιάζουν και να εκφράζουν την άποψή τους για τις θέσεις του συγγραφέα ενός κειμένου,
- διατυπώνουν γραπτώς τη δική τους θέση και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εκφραστικά μέσα,
- μετατρέπουν ένα γραπτό κείμενο σε διαφορετικό κειμενικό είδος,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις,
- χειρίζονται γενικώς με σχετική ευχέρεια τον επιστημονικό λόγο της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

2ο εξάμηνο

DPY 12: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Εύη Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές γνώσεις της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ γερμανικής κα ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες είναι σε θέση να γνωρίζουν

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών της επιστήμης της Φωνητικής και Φωνολογίας,
- τη Φωνητική της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA),
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τα λάθη προφοράς που πιθανώς μπορούν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση.*

DPY 13: Σύνταξη

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Αντικείμενο έρευνας της Σύνταξης είναι η περιγραφή και ανάλυση της δομής της πρότασης και των συστατικών της. Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα συζητούνται αρχικά ορισμένες βασικές αρχές που διέπουν τη Θεωρία της Γλώσσας. Στη συνέχεια παρουσιάζεται – με παραδείγματα από τη Γερμανική γλώσσα – η σταδιακή διαμόρφωση της συντακτικής θεωρίας και η ανάλυση της πρότασης σε διάφορες φάσεις: Δομισμός, Γραμματική της Φραστικής Δομής και Θεωρία του Χ-τονούμενου στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση.*

DPY 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Το μάθημα αυτό απευθύνεται στους φοιτητές του δευτέρου εξαμήνου και αποτελεί την πρώτη επαφή τους με τη Μεθοδολογία και τη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Έχει στόχο να προσφέρει στους φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, βάσει των οποίων θα μπορέσουν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα Διδακτικής των επόμενων εξαμήνων, αλλά και ικανότητες που θα πρέπει να έχουν ως μελλοντικοί καθηγητές της Γερμανικής Γλώσσας. Ειδικότερα η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τους εξής τομείς της Διδακτικής: α) Παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (π.χ. προσωπικότητα και ηλικία του μαθητή, κίνητρα εκμάθησης), β) οι τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου και ομιλία) και οι ιδιαιτερότητες κάθε δεξιότητας στην πράξη του μαθήματος, γ) το

Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες και η σημασία του για τη Διδακτική των Γλωσσών και δ) οι σημαντικότερες μέθοδοι διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- προσδιορίζουν τους παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας,
- αξιολογούν αυτούς τους παράγοντες και να τους λαμβάνουν υπόψη κατά την οργάνωση και το σχεδιασμό του μαθήματος,
- επιλέγουν, να διαμορφώνουν και να αξιολογούν κατάλληλες ασκήσεις για την ανάπτυξη κάθε μιας από τις τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες,
- γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των σημαντικότερων μεθόδων διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση.*

DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Καρακάση*

Το μάθημα, που ως στόχο έχει την εξοικείωση των φοιτητών με σημαντικές φιλολογικές πρακτικές και αφορά την ιστορία και την θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, αποτελεί την πρώτη επαφή των φοιτητών σε πανεπιστημιακό επίπεδο με τα συγκεκριμένα, πολύ σημαντικά φιλολογικά εργαλεία, δηλαδή με τις δυνατότητες της φιλολογίας αφενός να ταξινομεί λογοτεχνικά κείμενα και αφετέρου να θεωρητικοποιεί αυτή την ταξινόμηση της δραστηριότητα. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα ανακαλέσουν γνώσεις που απέκτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευσή τους και θα τις επεκτείνουν στο πεδίο της Γερμανικής Φιλολογίας. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη: ένα θεωρητικό (διαλέξεις) και ένα πρακτικό (εργαστηριακές ασκήσεις / Tutorium). Στο θεωρητικό μέρος παρουσιάζονται κριτικά η ιστορία των κατηγοριοποιήσεων καθώς και σημαντικές κατηγορίες λογοτεχνικών έργων, ενώ στο πρακτικό μέρος ζητείται από τους φοιτητές η εφαρμογή των θεωρητικών εργαλείων σε συγκεκριμένα κείμενα εξασφαλίζοντας μέσω της πρακτικής εξάσκησης την κατανόηση των θεωρητικών εννοιών.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη,
- να ταξινομούν αυτόνομα λογοτεχνικά κείμενα σε λογοτεχνικά είδη,
- να εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα πάνω σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα,
- να συγκρίνουν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη μεταξύ τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση.*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές), ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLY 24: Λογοτεχνία του 20ού αιώνα

Διδάσκοντες: *Εύη Πετροπούλου, Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς*

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει σημαντικές τάσεις της γερμανόφωνης λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, επιμένοντας κατά κύριο λόγο στο πρώτο του ήμισυ (1900-1945). Τα μοντερνιστικά ρεύματα των αρχών του αιώνα (Νατουραλισμός, Συμβολισμός, Dada, Εξπρεσιονισμός) και η Λογοτεχνία του Μεσοπολέμου (1918-1933) είναι οι σταθμοί, στους οποίους θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές

- θα έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα κυρίαρχα λογοτεχνικά ρεύματα και τα μείζονα ιστορικά, κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα της υπό εξέταση περιόδου,
- θα γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά αντιπροσωπευτικών κειμένων της εποχής,
- θα μπορούν να προβούν σε πρώτες ερμηνευτικές προσεγγίσεις αυτών των κειμένων.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση.*

DAY 02: Εισαγωγή στον Επιστημονικό Τρόπο Εργασίας

Διδάσκοντες: Έκκεχαρντ Χάρινγκ, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη

Όποιος σπουδάζει, δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο έναν μεγάλο όγκο ύλης που θα πρέπει να μελετήσει, αλλά θα πρέπει επίσης και να μάθει πώς να μαθαίνει συστηματικά και να χειρίζεται τα όσα έμαθε. Θα πρέπει δηλαδή όχι μόνο να αναπαράγει σωστά, σε μια εξέταση, τις γνώσεις που αποκόμισε στο μάθημα, αλλά και να είναι σε θέση να συμμετέχει, ήδη στη διάρκεια των σπουδών του, στην επιστημονική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή διεξάγεται τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Προφορικά έχει τη μορφή μιας ανακοίνωσης (Referat) σε ένα σεμινάριο καθώς επίσης και της επακόλουθης συζήτησης στο πλαίσιο αυτό. Γραπτά έχει τη μορφή μιας σεμιναριακής ή/και διπλωματικής εργασίας.

Ουσιώδης προϋπόθεση είναι να μπορεί ο φοιτητής/η φοιτήτρια να αντιμετωπίζει με κριτική σκέψη τα όσα διαβάζει και τα όσα ακούει στις παραδόσεις και τα σεμινάρια, αλλά και να μπορεί να θέτει εύλογα ερωτήματα. Αυτό ισχύει τόσο για τη συζήτηση που γίνεται στο πανεπιστήμιο, όσο και για την ενασχόληση με λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα.

Όλα αυτά έχουν όμως και ,υλικές' προϋποθέσεις: Πού και πώς βρίσκει κανείς επιστημονική βιβλιογραφία; Πώς την παραθέτει σωστά; Πώς χειρίζεται τις πληροφορίες από το διαδίκτυο; Τι είναι σε μια επιστημονική εργασία αποδεκτό και ποιά είναι τα τυπικά χαρακτηριστικά της; Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα είναι σε θέση,

- να βρίσκουν βιβλιογραφία,
- να προσανατολίζονται σε βιβλιοθήκες / σε αρχεία,
- να επεξεργάζονται κριτικά τη βιβλιογραφία,
- να παραθέτουν σωστά τη βιβλιογραφία,
- να συντάσσουν ένα handout,
- να κάνουν μια προφορική παρουσίαση,
- να συντάσσουν μια γραπτή εργασία.

Προϋποθέσεις για την επιτυχή συμμετοχή είναι η τακτική παρακολούθηση του μαθήματος και η ενεργή συμμετοχή σε αυτό.

Βάση του μαθήματος αποτελεί το βιβλίο του B. Moeninghoff: Arbeitstechniken Literaturwissenschaft (οποιαδήποτε χρονολογία έκδοσης).

DPY 15: Σημασιολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Η σημασιολογία ασχολείται με την ερμηνεία των λέξεων, και με τις συστηματικές σχέσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν τη δημιουργία σύνθετων σημασιών από πιο βασικές σημασιολογικές ενότητες. Σκοπός της είναι να εξηγήσει πώς λειτουργεί το διανοητικό σύστημα το οποίο επιτρέπει στους ομιλητές να ερμηνεύουν οποιαδήποτε έκφραση της γλώσσας τους. Συγκεκριμένο αντικείμενο αυτής της εισαγωγής στην σημασιολογία είναι η αναζήτηση για απαντήσεις στα εξής ερωτήματα: Τι είναι η σημασία, και πώς μπορεί να περιγραφεί; Πώς

μπορούμε να ανακαλύψουμε τις υποκείμενες ερμηνείες των προτάσεων; Με ποιόν τρόπο συνδέονται μεταξύ τους σημασία, γλώσσα και σκέψη;

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν το μάθημα με επιτυχία είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν συστηματικά χαρακτηριστικά της γλωσσικής σημασίας,
- να διακρίνουν τα σημασιολογικά από τα συντακτικά χαρακτηριστικά της γλώσσας,
- να αναγνωρίζουν απλά σημασιολογικά φαινόμενα,
- να κατανοούν πότε μπορεί η σημασιολογία να χρησιμοποιηθεί στη γλωσσική διδασκαλία,
- να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών πάνω στο ίδιο φαινόμενο και να μπορούν να αιτιολογούν πώς διαφοροποιούνται οι θεωρίες αυτές.

Τρόπος αξιολόγησης: *ασκήσεις για το σπίτι & γραπτή εξέταση.*

DGΥ 17: Πραγματολογία

Διδάσκουσα: *Φρειδερίκη Μπατσαλιά*

Επικουρία: *Γιάννης Λουκίσης*

Λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό, τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα του ομιλητή και του ακροατή, εξετάζονται λεκτικές πράξεις και οι επικοινωνιακές συνθήκες, εντός των οποίων πραγματώνονται αυτές.

Θα αναλυθούν οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Austin, Searle και Wunderlich που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ γλωσσικού σημείου και χρήστη αυτού, καθώς και το ζήτημα, πώς και με ποιες συνέπειες χρησιμοποιούνται γλωσσικά σημεία.

Φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και μπορούν
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών σε συναφή ζητήματα της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, της Διδακτικής και της Μεταφρασεολογίας, καθώς και
- να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία ή/και την Μετάφραση.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση.*

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Der semiotische Rhombus, Friederiki Batsalia (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82, [Λεπτομέρειες](#))

Εισαγωγή στην Πραγματολογία, Κανάκης Κώστας (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 9828, [Λεπτομέρειες](#))

DG1 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: Δάφνη Βηδενμάιερ

Το μάθημα αυτό απευθύνεται στους φοιτητές του 4ου εξαμήνου και αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητιούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία καθώς και ζητήματα που αφορούν στην κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- περιγράφουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- να αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- να περιγράφουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση.*

DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και τις τάσεις που αναπτύσσονται στη γερμανόφωνη λογοτεχνία του 19ου αιώνα, εστιάζοντας κατά κύριο λόγο στον Ρομαντισμό, τη γερμανική φιλελληνική ποίηση, τη λογοτεχνία του Vormärz και τον Ρεαλισμό.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές

- θα μπορούν να περιγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά (σε θεματικό, υφολογικό και ποιητολογικό επίπεδο) των κύριων λογοτεχνικών ρευμάτων και τάσεων του 19ου αιώνα,
- θα μπορούν να εντάξουν τα κείμενα στα ιστορικά και πολιτισμικά τους συμφραζόμενα,
- θα μπορούν να προβαίνουν σε ερμηνευτικές προσεγγίσεις κειμένων της εποχής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση.*

DLY 26: Θεωρία Λογοτεχνίας

Διδάσκων: Βίλλι Μπέννινγκ

Όταν ερμηνεύουμε λογοτεχνία, προσπαθούμε να την κατανοούμε χρησιμοποιώντας σχετική ορολογία και επιχειρηματολογία. Η ανάλυση της λογοτεχνίας συσχετίζει, συνεπώς, λογοτεχνικά φαινόμενα και θεωρητικές έννοιες. Το πώς πρέπει να γίνεται αυτό, είναι αντικείμενο της θεωρίας της λογοτεχνίας. Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές σε διάφορες τάσεις της θεωρίας της λογοτεχνίας.

DGA 31: Μορφολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες με επιλεγμένα φαινόμενα από διάφορα πεδία της μορφολογίας, και να τους δώσει τη δυνατότητα να τα περιγράψουν και να τα αναλύουν όσο το δυνατό με μεγαλύτερη ακρίβεια. Τα θέματα τα οποία θα καλυφθούν περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά, σύνθεση, παραγωγή, ουσιαστικοποίηση και μετοχές.

Όσοι ολοκληρώνουν το σεμινάριο έχουν τις εξής ικανότητες:

- Θα μπορούν να αναγνωρίσουν τις βασικές ιδιότητες του μορφολογικού συστήματος.
- Θα μπορούν να αναλύουν μορφολογικά δεδομένα.
- Θα μπορούν να θέτουν σαφή ερωτήματα και να βρίσκουν πιθανούς δρόμους για την απάντησή τους.
- Θα έχουν τις βάσεις για την απαγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία: την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.

Τρόπος αξιολόγησης: ασκήσεις και γραπτή εξέταση.

DGA 32: Θεωρία Σύνταξης

Διδάσκουσα: Αγγελική Τσόκογλου

Στην ιστορία της Γλωσσολογίας η μελέτη της δομής της πρότασης έχει συντελέσει στην ανάπτυξη της συντακτικής θεωρίας. Κατά την εξέταση της δομής καθοριστική είναι η διάταξη των προτασικών όρων. Στόχος του σεμιναρίου είναι:

- η περιγραφή της προτασικής δομής και της σειράς των όρων της Γερμανικής γλώσσας στο πλαίσιο της περιγραφικής γραμματικής,
- η ανάλυση και ερμηνεία της προτασικής δομής και της σειράς των όρων στο θεωρητικό πρότυπο της Γενετικής Γραμματικής και
- η παρουσίαση της ανάπτυξης της συντακτικής θεωρίας στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής, από το πρότυπο της Θεωρίας Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης έως το Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση.

DGA 38: Φρασεολογία: Συγκριτική Φρασεολογία

Διδάσκων: Μάριος Χρύσου

Η Φρασεολογία ως πεδίο έρευνας των στερεότυπων εκφράσεων ή φρασεολογισμών αποτελεί έναν από τους νεότερους κλάδους της Γλωσσολογίας. Στο πλαίσιο της Συγκριτικής Φρασεολογίας αντιπαραβάλλονται τα φρασεολογικά (υπο)συστήματα δύο ή περισσότερων γλωσσών ή γλωσσικών ποικιλιών με στόχο τη διαπίστωση των ομοιοτήτων και διαφορών τους, ενώ τα πορίσματά της είναι σημαντικά για τη Φρασεογραφία, τη Διδακτική της ξένης γλώσσας και τη Μετάφραση. Στόχο του σεμιναρίου αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες της Φρασεολογίας και τις μεθόδους της Συγκριτικής Φρασεολογίας. Για αυτόν τον σκοπό εξετάζονται επιλεγμένα φρασεολογικά υποσυστήματα της Γερμανικής και Ελληνικής ως προς την διαγλωσσική συγκριτική τους διάσταση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες των φρασεολογισμών και να τους διακρίνουν από τα ελεύθερα λεξικά συντάγματα βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων,
- ταξινομούν τους φρασεολογισμούς με βάση τη μορφή, το περιεχόμενο και τη χρήση τους,
- επεξεργάζονται μοντέλα συγκριτικής ανάλυσης και να περιγράφουν επιμέρους κριτήρια για την διαγλωσσική αντιπαραβολή,
- αντιπαραβάλουν φρασεολογικά υποσυστήματα της Γερμανικής και Ελληνικής διερευνώντας συστηματικά ομοιότητες και διαφορές και να διατυπώνουν συμπεράσματα σχετικά με τον βαθμό της διαγλωσσικής ισοδυναμίας.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία.*

DGB 42: Κατάκτηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας, Διγλωσσία

Διδάσκουσα: Έβελυν Βώβου

Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι η παρουσίαση και κατανόηση των θεωριών κατάκτησης της δεύτερης και της ξένης γλώσσας καθώς και του φαινομένου της Διγλωσσίας σε συνδυασμό με τη διαδικασία μάθησης. Οι θεωρίες κατάκτησης δεύτερης / ξένης γλώσσας και το φαινόμενο της διγλωσσίας συσχετίζονται κυρίως με κοινωνιογλωσσικές παραμέτρους και διδακτικές πρακτικές. Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτήτριες/φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος για μαθητές της γερμανικής ως ξένης γλώσσας ή/και για δίγλωσσους μαθητές.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές γνωρίζοντας τις θεωρίες κατάκτησης δεύτερης / ξένης γλώσσας θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν προτάσεις διδασκαλίας για το γλωσσικό μάθημα, ώστε να συσχετίσουν τη θεωρία με τη διδακτική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές είναι σε θέση

- να γνωρίζουν τις κυριότερες θεωρίες κατάκτησης της δεύτερης / ξένης γλώσσας,
- να περιγράφουν τις βασικές αρχές των θεωριών κατάκτησης δεύτερης / ξένης γλώσσας,
- να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση για τις πρακτικές διδακτικές προτάσεις τους,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος εξέτασης: *Ενεργή συμμετοχή με ατομικές / συλλογικές εργασίες (40%) και τελική γραπτή εργασία*

DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Στο σεμινάριο αυτό επιχειρείται ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας, δηλαδή μιας υπογλώσσας στον γραπτό ή στον προφορικό λόγο (για παράδειγμα τεχνικά κείμενα, δημοσιογραφικά κείμενα). Στο σεμινάριο παρουσιάζονται επιλεγμένα είδη υπογλώσσας. Η έρευνα αφορά όλα τα επίπεδα της γλώσσας (για παράδειγμα: Σύνταξη, Σημασιολογία Πραγματολογία), αλλά είναι δυνατόν να δίνεται έμφαση σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, ανάλογα με το είδος της υπογλώσσας που εξετάζεται.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- έχουν γνώση και κατανόηση του τρόπου σχεδιασμού και διεξαγωγής γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας,
- έχουν γνώση των βασικών γλωσσολογικών χαρακτηριστικών των ειδών προφορικών ή γραπτών κειμένων (τεχνικά, οικονομικά και δημοσιογραφικά κείμενα).

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία.*

DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Το σεμινάριο αυτό αποτελεί Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και στοχεύει στην παρουσίαση των υπολογιστικών εφαρμογών της Σύνταξης, της Μορφολογίας, της Σημασιολογίας και της Πραγματολογίας και την μετάφραση των κανόνων τους σε υλοποιήσιμη μορφή που μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση για την κατασκευή προγραμμάτων. Παρουσιάζεται μια εισαγωγή στην Μηχανική Μετάφραση, στην Ηλεκτρονική Λεξικογραφία, στην Κατασκευή και Συντήρηση Σωμάτων Κειμένων, καθώς και στα Διαλογικά Συστήματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα

- κατέχουν βασικές θεωρητικές γνώσεις της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- γνωρίζουν τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και θα έχουν μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται,
- είναι σε θέση να εκπονήσουν μια μικρή εργασία που αφορά τον σχεδιασμό ή να την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία.*

DGD 54: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκων: Μάριος Χρύσου

Η γόνιμη αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στο μάθημα αποτελεί βασικό στοιχείο της εκπαίδευσης καθηγητών ξένων γλωσσών. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τη θέση των ψηφιακών τεχνολογιών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) και θα εξοικειωθούν με τη θεωρητική προσέγγιση του Εποικοδομητισμού, στην οποία βασίζεται το ΕΠΣ-ΞΓ. Επίσης, θα δοκιμάσουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην πράξη και θα διερευνήσουν δυνατότητες προαγωγής της γλωσσικής ικανότητας στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας (Projekt), το οποίο ως μορφή ανοικτής μάθησης προάγει την αυτενέργεια και προσφέρει το κατάλληλο παιδαγωγικό-διδακτικό πλαίσιο για την ενσωμάτωσή των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις βασικές αρχές του Εποικοδομητισμού, να εντοπίζουν τη σχέση τους με το ΕΠΣ-ΞΓ, να εξετάζουν κριτικά και να αναπλαισιώνουν παραδοσιακές στάσεις απέναντι στη διαδικασία μάθησης και τους ρόλους εκπαιδευτικού και μαθητών στη σχολική τάξη,
- αναστοχάζονται για την συμβολή των νέων τεχνολογιών στην υλοποίηση των αρχών του ΕΠΣ-ΞΓ και να διερευνούν δυνατότητες ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- χειρίζονται στην πράξη ψηφιακά εργαλεία και να τα αξιοποιούν με παιδαγωγικά κατάλληλο τρόπο στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας,
- σχεδιάζουν συνεργατικά, να διεξάγουν και να αξιολογούν ψηφιακά υποστηριζόμενα σχέδια εργασίας με βάση τις γνώσεις και τη βιωματική εμπειρία που αποκτούν στο σεμινάριο.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία.*

DGD 56: Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση / Πρακτική Άσκηση

Διδάσκουσα: Έλενα-Φοίβη Χυτήρη

Η πρώτη εκμάθηση της ξένης γλώσσας συνδέεται αφενός με μαθησιακά οφέλη και αφετέρου με την πολυγλωσσία ως στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι επομένως λογικό ότι η διδασκαλία της πρώτης και της Γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας ξεκινάει από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με την διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μαθητές νεαρής ηλικίας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώιμη ηλικία και θα προβούν σε επαναδιατύπωση βασικών εννοιών της σύγχρονης Διδακτικής των γλωσσών για την

συγκεκριμένη ομάδα στόχο. Επιπλέον, θα εξετάσουν κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας μαθητών νεαρής ηλικίας. Τέλος, θα συσχετίσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες με την εμπειρία της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αντιπαραβάλλοντας κριτικά θεωρητικές αρχές και διδακτική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών σε αυτή την βαθμίδα της εκπαίδευσης και να προσαρμόζουν τις αρχές της Διδακτικής των γλωσσών στη συγκεκριμένη ομάδα στόχο,
- επιλέγουν (πολυτροπικά) γλωσσικά ερεθίσματα, τα οποία επιτρέπουν την ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας εστιάζοντας κατά πρώτο λόγο στο περιεχόμενο και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης και κατά δεύτερο λόγο σε απλές γλωσσικές δομές,
- εφαρμόζουν τις αρχές της διαθεματικότητας και της διαφοροποιημένης μάθησης αξιοποιώντας κατάλληλη θεματολογία και κατάλληλες μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών της πρώιμης ξενόγλωσσης αγωγής στη διδακτική πράξη συσχετίζοντας κριτικά τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα και την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία.*

DGD 59: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις επικοινωνιακές στρατηγικές μιας γλώσσας και τις ανάγκες της σημερινής πραγματικότητας σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον θα μελετήσουμε την εφαρμογή του κλάδου αυτού της γλωσσολογίας συγκεκριμένα στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της διαφοροποίησης μεταξύ μετάφρασης και διαμεσολάβησης. Θα παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες μετάφρασης και διαμεσολάβησης ώστε να είναι η βάση για:

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα διάφορα επίπεδα (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό),
- την αντιμετώπιση προβλημάτων κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης στο ζευγάρι γλωσσών Ελληνικά-Γερμανικά πάνω σε συγκεκριμένα και διαφορετικά είδη κειμένων (προφορικά και γραπτά) και διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις,
- την μελέτη διαφόρων εκδοχών με στόχο την επίτευξη του επικοινωνιακού στόχου, λαμβάνοντας πάντα υπόψη το πολιτισμικό υπόβαθρο μιας κάθε περίπτωσης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα:

- έχουν κατανοήσει σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της διαμεσολάβησης,
- είναι εξοικειωμένοι με τα επικοινωνιακά προβλήματα μεταξύ Γερμανικών και Ελληνικών,

- είναι σε θέση να επιλέξουν κατάλληλες επικοινωνιακές στρατηγικές και να τις αιτιολογήσουν,
- να αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία,
- να ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,
- να καταλήγουν σε επικοινωνιακά αρμόζουσες επιλογές και ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού να είναι σε θέση να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφπή εργασία και προφορική παρουσίαση.*

Συγγράμματα (ενδεικτικά):

- Μπατσαλιά, Φ., Σελλά-Μάζη, Ε.. Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης. ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 143938.
- Υλικό του ΚΠΓ πάνω στη δεξιότητα της διαμεσολάβησης ανά επίπεδο.

DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της πραγματολογικής ικανότητας στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις βασικές αρχές της πραγματολογίας και το κυρίαρχο αξίωμά της ότι ο λόγος είναι «πράξη», θα μελετήσουμε την εφαρμογή πορισμάτων του κλάδου αυτού της γλωσσολογίας στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Θα διερευνήσουμε τη σχέση γλωσσικού σημείου και χρήση αυτού, έχοντας πάντα ως γνώμονα τις διαφορετικές πολιτιστικές νόρμες, τα διαφορετικά κοινωνικά και πολιτιστικά συμφραζόμενα, τις διαφορετικές επικοινωνιακές στρατηγικές και συνθήκες που επικρατούν όταν έρχονται σε επαφή άνθρωποι με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Θα επικεντρωθούμε επίσης σε τεχνικές αναγνώρισης του τι κρύβεται πίσω από γραμματικά, συντακτικά και σημασιολογικά «ορθά» σημεία, ώστε να είμαστε σε θέση να παράγουμε επικοινωνιακά «ορθές» πράξεις. Μέσα από αυθεντικά, εμπειρικά, βιωματικά γλωσσικά παραδείγματα και λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις διαπολιτισμικές διαφορές πομπού και δέκτη καθώς και μέσα από αυθεντικά παραδείγματα διδακτικών βιβλίων οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν, να περιγράφουν και να αναλύουν πραγματολογικά γλωσσικές πράξεις,
- να διαχωρίζουν τη σημασιολογική από την πραγματολογική χρήση,
- να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα των όσων δε λέγονται, με στόχο την αποφυγή παρεξηγήσεων και παρανοήσεων,
- να ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,
- να καταλήγουν σε επικοινωνιακά αρμόζουσες επιλογές και ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού να είναι σε θέση να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα,

- να εστιάζουν μελλοντικά κατά τη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πραγματολογική διάσταση αυτής,
- να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την αυθεντικότητα και καταλληλότητα των διδακτικών μεθόδων που θα κληθούν να χρησιμοποιούν ως εργαλεία τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία.*

DLA 62: Hölderlin / Kleist / Jean Paul

Διδάσκουσα: *Αναστασία Δασκαρόλη*

Οι συγγραφείς Friedrich Hölderlin (1770-1843), Heinrich von Kleist (1777-1811) και Jean Paul (1763-1825) ακολούθησαν ο καθένας τον δικό του δρόμο και τρόπο λογοτεχνικής έκφρασης την εποχή που στη Γερμανία κυριαρχούν ο λόγος του κλασικισμού και ο λόγος του ρομαντισμού. Η αντιπαράθεσή τους με τα λογοτεχνικά αυτά ρεύματα οδήγησε σε κείμενα ιδιαίτερης θεματικής και υφής που αποτελούν πρόκληση για την ιστοριογράφηση της γερμανικής λογοτεχνίας του τέλους του 18ου και των πρώτων δεκαετιών του 19ου αιώνα.

Στο τρέχον εξάμηνο θα ασχοληθούμε με το αφηγηματικό έργο του Heinrich von Kleist. Ο Heinrich von Kleist συγκαταλέγεται σήμερα στους σημαντικότερους κλασικούς συγγραφείς της γερμανικής λογοτεχνίας. Στην εποχή του όμως, και παρά τις μεμονωμένες ενθουσιώδεις απόψεις, δεν έλαβε από το κοινό και από την λογοτεχνική κριτική αντίστοιχη αναγνώριση. Ο Johann Wolfgang von Goethe, για παράδειγμα, χαρακτήρισε τον Kleist ως ένα «σημαντικό, πλην όμως δυσάρεστο μετεωρίτη ενός νέου λογοτεχνικού ουρανού», ως το «πιο παράξενο σημάδι των καιρών», ενώ ο ίδιος ο Kleist χαρακτήρισε τον εαυτό του ως ένα συγγραφέα «που η εποχή του δεν μπορεί να αντέξει». Η ανθρωπολογική διάσταση του έργου του και η γραφή του είναι τα στοιχεία που καθιστούν το έργο του επίκαιρο. Οι ήρωες του Kleist έρχονται αντιμέτωποι με έναν αινιγματικό και «εύθραυστο» κόσμο, τον οποίο καλούνται να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν, χωρίς μεταφυσικές ή άλλες βεβαιότητες. Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση, ανάλυση και μελέτη επιλεγμένων κειμένων από το αφηγηματικό έργο του Heinrich von Kleist, όπως και των βασικότερων σύγχρονων ερμηνευτικών προσεγγίσεων του. Θα ασχοληθούμε μεταξύ άλλων με τα διηγήματα „Die Marquise von O...“, „Das Erdbeben in Chili“, „Der Findling“, „Das Bettelweib von Locarno“, „Michael Kohlhaas“ και „Die Verlobung in St. Domingo“.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θέματα, περιεχόμενα, μορφές και δομές του δραματικού, αφηγηματικού και θεωρητικού έργου του Kleist,
- να εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα ανάλυσης πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα επεκτείνοντας ταυτόχρονα τις γνώσεις τους πάνω στην ιστορία της λογοτεχνίας,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945

Διδάσκουσα: Σοφία Αυγερινού

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζεται η εξέλιξη της γερμανόφωνης λογοτεχνίας κατά το πρώτο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα. Εκκινώντας από τα σημαντικά λογοτεχνικά ρεύματα του μοντερνισμού στην καμπή του 19^{ου}/20^{ου} αιώνα (Συμβολισμός, Εξπρεσιονισμός), το σεμινάριο θα εστιάσει στη λογοτεχνική παραγωγή της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης (Neue Sachlichkeit, Dada), και στη λογοτεχνία που γράφεται εντός και εκτός των συνόρων κατά τη διάρκεια του Γ' Ράιχ και του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, μέχρι το 1945, τη λεγόμενη «ώρα μηδέν» (Exilliteratur, Innere Emigration, Trümmerliteratur). Θα παρουσιαστούν, μεταξύ άλλων, έργα των Schnitzler, Trakl, Benn, Kafka, H. Mann, Döblin, Seghers.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, παρουσίαση, γραπτή ανάπτυξη εργασίας και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

DLA 66: Brecht / Kafka / Thomas Mann

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Στο επίκεντρο του σεμιναρίου βρίσκεται η ενασχόληση με το έργο και την προσωπικότητα τριών συγγραφέων, οι οποίοι όχι μόνο συνέβαλαν με καθοριστικό τρόπο στην εξέλιξη της γερμανόφωνης λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, αλλά και προκάλεσαν συχνά τον επιστημονικό διάλογο. Τι είναι αυτό που κάνει τον Thomas Mann, τον Franz Kafka και τον Bertolt Brecht «κανονιστικούς» συγγραφείς; Ποιά είναι τα ερωτήματα που θίγει το έργο τους; Και ποιο ήταν/είναι το περικείμενό του έργου αυτού;

Το σεμινάριο εξετάζει τις πνευματικές βιογραφίες των εν λόγω συγγραφέων και παρακολουθεί τις λογοτεχνικές τους δημιουργίες μέσα στο κοινωνικό, πολιτικό, καθώς επίσης και το πολιτισμικό και ιστορικό τους πλαίσιο. Γι' αυτό το σκοπό αναλύονται στο μάθημα επιλεγμένα κείμενά τους, η εις βάθος μελέτη των οποίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή στο μάθημα.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση

- να εντάσσουν τα κείμενα και το έργο των τριών συγγραφέων στην ιστορία της Λογοτεχνίας,
- να αναστοχάζονται και να καταλήγουν σε παρατηρήσεις πάνω στη βιογραφία των συγγραφέων,
- να τοποθετούνται πάνω σε ερωτήματα της ιστορικής πρόσληψης και ερμηνείας ενός λογοτεχνικού κειμένου και
- να παρουσιάζουν προφορικά ή γραπτά επιλεγμένα ερευνητικά ζητήματα.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση (ή γραπτή εργασία) και γραπτή εξέταση.*

Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή, πληροφορίες και υλικό για το μάθημα είναι διαθέσιμα στο e-class. Γι' αυτό και είναι απαραίτητο να ενημερωθούν και να εγγραφούν όλοι οι

συμμετέχοντες έγκαιρα στο μάθημα. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 30. Η εξ αποστάσεως παρακολούθηση δεν είναι εφικτή.

DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

Η εποχή Vormärz στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα έχει χαρακτηριστεί ταραχώδης τόσο πολιτικά όσο λογοτεχνικά. Τούτο δικαιολογείται λογοτεχνικά από το γεγονός ότι σε μια σχετικά σύντομη ιστορική περίοδο διαμορφώθηκαν αντιφατικές αισθητικές τάσεις: μιας στρατευμένης και κοινωνικά ευαίσθητης λογοτεχνίας και μιας λογοτεχνίας (Biedermeier) που έθετε ως προγραμματικό στόχο την ιδιωτικότητα. Βεβαίως είναι επίσης η εποχή του γερμανικού φιλελληνισμού που τροφοδοτήθηκε τόσο από τα ιδεώδη του πολιτικού φιλελληνισμού όσο και τα ιδεώδη της αστικής τάξης. Στο μάθημα θα ασχοληθούμε τη λογοτεχνία του Vormärz, του Biedermeier και του γερμανικού φιλελληνισμού. Έμφαση θα δοθεί σε λυρικά και ταξιδιωτικά κείμενα. Θα ασχοληθούμε με κείμενα των Heinrich Heine, Wilhelm Müller, Gustav Schwab, C.F. Meyer, Zachariä von Lingenthal, J.P. Fallmereier. Στόχος είναι να δύνανται οι φοιτητές στη βάση ιστορικοκοινωνικών δεδομένων να αναλύουν τα αντίστοιχα λογοτεχνικά κείμενα της εποχής. Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να εντάσσουν τα λογοτεχνικά κείμενα στα ευρύτερα ιστορικοπολιτισμικά τους συμφραζόμενα,
- να αναγνωρίζουν και να χαρακτηρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών της εποχής,
- να αναλύουν αυτόνομα τους μηχανισμούς κατασκευής νοήματος.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία.*

DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Αφήγηση

Διδάσκουσα: Κατερίνα Μητραλέξη

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η αφηγηματολογική θεωρία (F. Stanzel, G. Genette) και οι μέθοδοι ανάλυσης της πεζογραφίας. Θα ασχοληθούμε με βασικές κατηγορίες και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας (κατάσταση αφήγησης, οπτική γωνία, αφήγηση/discours, ιστορία/histoire, χρόνος, έγκλιση/Modus, φωνή) στοχεύοντας σε μεθοδολογικά μοντέλα και «εργαλεία» ανάλυσης αφηγηματικών δομών και τεχνικών με βάση επιλεγμένα κείμενα της γερμανόφωνης πεζογραφίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να στοχεύουν στην αφηγηματολογική ανάλυση και ερμηνεία κειμένων πεζογραφίας εφαρμόζοντας στην πράξη θεωρητικά μοντέλα και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να επιχειρηματολογούν επιστημονικά και να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DLB 70: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών II: Ποίηση

Διδάσκων: *Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς*

Το μάθημα έχει διττή διάρθρωση. Από τη μία στοχεύει στη μελέτη των δομικών χαρακτηριστικών της ποίησης σε σχέση με τα άλλα δύο λογοτεχνικά γένη καθώς και των διαφόρων ειδών του ποιητικού λόγου. Από την άλλη επιχειρείται μια γενική θεώρηση των περιόδων της γερμανικής ποίησης με σκοπό τη σκιαγράφηση της εξέλιξης και των διαφόρων μετασχηματισμών που υπέστη η ποίηση μέσα στους αιώνες. Οι φοιτητές θα γνωρίσουν θεωρητικά εργαλεία ερμηνείας του ποιητικού λόγου και θα τα εφαρμόσουν σε επιλεγμένα αντιπροσωπευτικά ποιητικά έργα από διαφορετικά λογοτεχνικά ρεύματα και τάσεις – από το μπαρόκ μέχρι σήμερα – καταδεικνύοντας συνέχειες και ασυνέχειες.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση & γραπτή εργασία.*

DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα

Διδάσκων: *Βίλλι Μπέννινγκ*

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα μας απασχολήσει η λογοτεχνία ως μέσο. Θα εξετάσουμε, στη βάση της παραδοσιακής αντίληψης της γλώσσας (από τον Πλάτωνα μέχρι τον Schiller), τη λεγόμενη κρίση της γλώσσας, η οποία κλιμακώνεται στις αρχές του 20ού αιώνα, π.χ. στο έργο του Hofmannsthal ή του Kafka. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε παραδειγματικά τις σχέσεις της λογοτεχνίας με άλλα – μεταξύ αυτών και τεχνικά – μέσα (π.χ.: εικαστικές τέχνες, ταινίες, νέες μορφές στο διαδίκτυο κ.ά.).

DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία: Ευρωπαϊκή / Παγκόσμια Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: *Σοφία Αυγερινού*

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε βασικά ερωτήματα και μεθόδους της Συγκριτικής Φιλολογίας και η μελέτη έργων του ευρωπαϊκού λογοτεχνικού κανόνα. Οι φοιτητές καλούνται να συγκρίνουν όχι μόνο εθνικές λογοτεχνίες μεταξύ τους, αλλά και τη λογοτεχνία με ανθρωπιστικές επιστήμες και άλλες μορφές τέχνης (λογοτεχνία και μυθολογία / ιστορία / δίκαιο / εικαστικές τέχνες). Στο σεμινάριο θα μελετηθούν συγκριτικά λογοτεχνικά και θεωρητικά κείμενα του Γερμανικού και του Αγγλικού Ρομαντισμού (Novalis, Fr. Schlegel, Hoffmann, Blake, Keats, P. B. Shelley, Byron) και θα αναζητηθεί το μοτίβο του Άλλου σε έργα της γερμανικής και ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} αιώνα (Gogol, Hoffmann, Dostojewski, Ibsen, Flaubert, Tolstoj).

Τρόπος εξέτασης: *ενεργή συμμετοχή, παρουσίαση, γραπτή ανάπτυξη εργασίας και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.*

DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Με βάση επιλεγμένα θεωρητικά κείμενα για το δράμα – από την «Ποιητική» του Αριστοτέλη μέχρι το επικό θέατρο του Bertolt Brecht – θα εστιάσουμε σε βασικές κατηγορίες και έννοιες της δραματικής τέχνης και των δραματικών ειδών, για να επικεντρωθούμε εντέλει στην προσπάθεια ορισμού σύγχρονων μεταμοντέρνων θεατρικών κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα είναι σε θέση

- να αναστοχάζονται πάνω σε σημαντικά θεωρητικά κείμενα για το δράμα και τη δραματική τέχνη,
- να στοχεύουν στην ανάλυση και ερμηνεία δραματικών κειμένων εφαρμόζοντας στην πράξη θεωρητικά μοντέλα και όρους,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *τακτική συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση (ή προφορική εξέταση) και γραπτή εργασία.*

Διαδικτικό βιβλίο: Ulrich Staehle (Hrsg.): Arbeitstexte für den Unterricht. Theorie des Dramas. Stuttgart: Reclam 2005.

DLC 76: Λογοτεχνική Μετάφραση με έμφαση στην Ιστορική Εποχή

Διδάσκουσα: Αναστασία Δασκαρόλη

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει ιδιαίτερα προβλήματα αναλόγως προς την ιστορική εποχή, στην οποία ανήκουν. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη διαδικασία της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επι μέρους εποχών της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές απαιτήσεις που τίθενται κατά τη μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων των επί μέρους εποχών της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, και ειδικότερα της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη σχετική διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία μετάφραση επιλεγμένου έργου της Γερμανικής γραμματείας προς τη Νεοελληνική γλώσσα, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη αξιοποίηση των μεταφρασεολογικών γνώσεων που αναδείχθηκαν. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων εποχών της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή,
- εφαρμόσουν τις γνώσεις περί της ιστορικής εποχής στο επιλεγμένο προς μετάφραση έργο,

- εντάξουν το επιλεγμένο λογοτεχνικό έργο στις απαιτήσεις της Νεοελληνικής γλώσσας και του Νεοελληνικού σύγχρονου επικοινωνιακού και πολιτισμικού περιβάλλοντος,
- Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να
- συστηματοποιήσουν τις διαγλωσσικές τους γνώσεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα μεταφραστικά προβλήματα της μεταφοράς ενός λογοτεχνικού έργου προς τη Νεοελληνική γλώσσα
 - προτείνουν μετάφρασμα στη Νεοελληνική γλώσσα ενός λογοτεχνικού έργου, κατά τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις μεταφρασεολογικές και συνακόλουθες μεταφραστικές επιλογές τους.

Τρόπος εξέτασης: *γραπτή εξέταση ή εργασία*

DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων και Δοκιμίων με Έμφαση στο Λογοτεχνικό Είδος

Διδάσκων: *Γεώργιος Ανδρουλιδάκης*

Αφετηρία αυτού του θεωρητικού και συνάμα πρακτικού κύριου σεμιναρίου αποτελεί η στοχευμένη επανάληψη καθώς και η συστηματική εμβάθυνση βασικών διδακτικών περιεχομένων από το προγενέστερο μάθημα DLY 28 (Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης) σε συνάρτηση με τη λογοτεχνική μετάφραση· παράλληλα θα αναπτυχθούν περαιτέρω γνώσεις και δεξιότητες ως προς την ερευνητική μεθοδολογία και τα κατάλληλα βοηθήματα για τη μετάφραση. Για συνεδρίες πρακτικής εξάσκησης στο πλαίσιο του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εκπονούν δικές τους μεταφράσεις επιλεγμένων γερμανόγλωσσων λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων, οι οποίες μετά θα αναλύονται και θα συζητούνται στην τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται τα θεμελιώδη ερωτήματα, την ιστορική εξέλιξη και το σημερινό στάδιο της θεωρίας της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- να εφαρμόζουν με τον προσφορότερο τρόπο εξειδικευμένες ερευνητικές τεχνικές στη μεταφραστική διαδικασία,
- να εντοπίζουν σε ένα γερμανόγλωσσο λογοτεχνικό ή δοκιμιακό πρωτότυπο ποικίλες γλωσσικές και αισθητικές συνιστώσες καθώς και πτυχές συναφείς με την κάθε ιστορική περίοδο ή το συγκεκριμένο λογοτεχνικό γένος και είδος,
- να προσεγγίζουν λογοτεχνικά ή δοκιμιακά κείμενα έτσι ώστε να τα μεταφράζουν από τα γερμανικά στα ελληνικά επιτυγχάνοντας φιλολογική ακρίβεια, ομόλογο περιεχόμενο και ύφος καθώς και ισοδύναμο αισθητικό αποτέλεσμα.

Πληροφορίες σχετικά με το μάθημα, βασική και πρόσθετη βιβλιογραφία, επιμέρους θέματα, υλικά εργασίας και σεμιναριακές ασκήσεις θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στην πλατφόρμα e-class, δεδομένου μάλιστα ότι δεν διατίθεται διδακτικό σύγγραμμα από την Υπηρεσία Εύδοξος.

Τρόπος αξιολόγησης: *τακτική συμμετοχή, σεμιναριακές ασκήσεις και γραπτή εργασία (μετάφραση και σχολιασμός)*

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Μαρία Μπιζά*

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει συγχρόνως το ζήτημα της αξιολογήσεώς της. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτει η λογοτεχνική μετάφραση και οι οποίες τη διαφοροποιούν από τη μετάφραση άλλων κειμενικών ειδών. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις της κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τη σχετική διεθνή επιστημονική έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία εξέταση και σύγκριση των ενδεχομένως περισσοτέρων διαφορετικών μεταφράσεων στη Νεοελληνική γλώσσα επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου της Γερμανικής γραμματείας, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη εφαρμογή των κατάλληλων κριτηρίων για την αξιολόγηση του εκάστοτε μεταφράσματος ως φορέα πολιτισμικών και επικοινωνιακών λειτουργιών. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού λόγου και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή,
- καθορίσουν κριτήρια αξιολόγησης της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- εφαρμόσουν τα κατάλληλα κριτήρια αξιολόγησης σε μετάφρασμα επιλεγμένου πρωτοτύπου λογοτεχνικού έργου,
- συγκρίνουν και αντιπαραβάλουν τα ενδεχομένως περισσότερα μεταφράσματα του πρωτοτύπου επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου επί τη βάση των αποδεκτών κριτηρίων αξιολόγησης.

Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να

- αναπτύξουν κατάλληλα κριτήρια, προκειμένου να κρίνουν τη μετάφραση ενός λογοτεχνικού έργου,
- προτείνουν τεκμηριωμένη κριτική μετάφρασης επιλεγμένου πρωτοτύπου Λογοτεχνικού έργου και, εφ' όσον απαιτείται, να διατυπώσουν ενδεχομένως εναλλακτικές μεταφραστικές λύσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εισήγηση και γραπτή εργασία.*

DLC 79: Διδακτική Λογοτεχνικών Κειμένων II

Διδάσκουσα: *Χρυσούλα Κατζουράκη*

Σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει την σημασία των λογοτεχνικών κειμένων στη διδασκαλία της Γερμανικής τόσο κατά την εκμάθηση γλώσσας όσο και κατά την εξοικείωση με τον «ξένο» πολιτισμό. Η χρήση λογοτεχνικών κειμένων κατά την εκμάθηση γλώσσας αποτελεί προτέρημα καθώς η ανάγκη ερμηνείας και προσέγγισης των κειμένων αποτελεί

στον ίδιο βαθμό πρόκληση ακόμη και γι' αυτούς που χρησιμοποιούν την γερμανική γλώσσα ως μητρική. Συνεπώς η διαφοροποίηση ανάμεσα σε γερμανόφωνους και μη-γερμανόφωνους ελαχιστοποιείται με τη χρήση λογοτεχνικών κειμένων στο μάθημα εκμάθησης γλώσσας. Οι φοιτητές θα πρέπει, αφού έχουν διδαχθεί τη σχετική μεθοδολογία να ετοιμάσουν σχέδια μαθήματος συγκεκριμένων κειμένων που εκπροσωπούν τις σημαντικότερες εποχές της γερμανικής λογοτεχνίας, και αντίστοιχα ιστορίας και πολιτισμού.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να ανακαλούν τις προηγούμενες γνώσεις τους από το πεδίο της φιλολογίας και να τις εφαρμόζουν στον τομέα της διδακτικής,
- να εφαρμόζουν τα λογοτεχνικά κείμενα στην διδακτική πράξη,
- να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να θεωρητικοποιούν λογοτεχνικά κείμενα υπό την προοπτική της χρήσης τους στην εκμάθηση γλώσσας,
- να διαχωρίζουν και να κατηγοριοποιούν τα κείμενα ανάλογα με τη δυνατότητα χρήσης τους στο γλωσσικό μάθημα και να τα αξιολογούν ως προς τη δυσκολία τους και την καταλληλότητά τους για διαφορετικά γλωσσικά και ηλικιακά επίπεδα,
- να σχεδιάζουν αυτόνομα μια μικροδιδασκαλία, αξιοποιώντας τις τεχνικές και στρατηγικές που θα έχουν διδαχτεί,
- να εκτιμούν και να προβλέπουν πιθανές δυσκολίες κατά τη διδακτική διαδικασία
- να ελέγχουν και να αξιολογούν το διδακτικό (τους) εγχείρημα,
- να εκθέσουν με τη μορφή παρουσίασης τη μικροδιδασκαλία τους στο πλαίσιο της σεμιναριακής ομάδας καθώς και να συντάξουν ακαδημαϊκή εργασία, στην οποία θα πρέπει να εκθέσουν την πρόταση διδασκαλίας τους, να την παρουσιάσουν με την κατάλληλη επιχειρηματολογία και να τη συνδέσουν με την κατάλληλη θεωρία.

Τρόπος εξέτασης: *Παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DLD 80: Αισθητική / Τέχνη: Ιστορία της Τέχνης στις γερμανόφωνες χώρες

Διδάσκουσα: *Φανή Παραφόρου*

Αυτό το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ιστορία των εικαστικών τεχνών στις γερμανόφωνες χώρες. Με οδηγό τη χρονολογική σειρά των μεγάλων εποχών της τέχνης από το μεσαίωνα έως τον 20ό αιώνα, πραγματεύονται κάθε φορά οι συνθήκες και τα γενικά χαρακτηριστικά της καλλιτεχνικής δημιουργίας, με παραδείγματα τους πιο γνωστούς καλλιτέχνες και τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα της αρχιτεκτονικής, της γλυπτικής και της ζωγραφικής. Θεματικές ενότητες είναι οι εξής εποχές και κατευθύνσεις της τέχνης: Ρωμανικός Ρυθμός, Γοτθικός Ρυθμός, Αναγέννηση, Μπαρόκ και Ροκοκό, Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Μπίντερμαϊερ, Ρεαλισμός, Ιστορισμός, Αρ νουβό, Ιμπρεσιονισμός, Εξπρεσιονισμός, Νέα Αντικειμενικότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση.*

Φοιτητές που απουσιάζουν από το μάθημα περισσότερες από τρεις φορές οφείλουν να δώσουν και γραπτή εργασία.

Για αυτό το μάθημα προσφέρεται e-class με ελεύθερη πρόσβαση.

DLD 83: Γερμανική Φιλοσοφία: Ιδεαλισμός και Νεοϊδεαλισμός

Διδάσκων: Κοσμάς Ρασπίτσος

Στη φιλοσοφία, ο όρος «ιδεαλισμός» σημαίνει την άποψη, ότι η πρώτη αρχή της πραγματικότητας είναι ο Νους και όχι η φύση (νατουραλισμός) ή η ύλη (υλισμός). Ο φιλοσοφικός ιδεαλισμός θεμελιώθηκε στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία, κυρίως από τον Πλάτωνα και τον Πλοτίνο. Μέσα από την πρόσληψη της αρχαίας φιλοσοφίας στο Μεσαίωνα, ο ιδεαλισμός έγινε ένα φιλοσοφικό ρεύμα που βρήκε εκπροσώπους σε όλες τις εθνικές παραδόσεις της νεότερης Ευρώπης μέχρι σήμερα. Το μάθημα εστιάζει στη γενική σημασία και τις ειδικές μορφές εμφάνισης του ιδεαλισμού μέσα στην ιστορία της γερμανικής φιλοσοφίας. Στο επίκεντρο της προσοχής μας βρίσκονται τα μεγάλα ιδεαλιστικά συστήματα του Fichte (1762-1814), του Schelling (1775-1854) και του Hegel (1770-1831), όπως και ο «νεοϊδεαλισμός» κατά τα τέλη του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ού αιώνα. Επίσης, εξετάζεται και η ιδεολογική κατάχρηση της ιδεαλιστικής σκέψης εκ μέρους της πολιτικής δεξιάς. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα της νεοϊδεαλιστικής φιλοσοφίας αναλύουμε το έργο «Ewigkeit und Endlichkeit» («Αιωνιότητα και Περαιτότητα», 1937) του Max Wundt (1879-1963).

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφπή εξέταση.*

Φοιτητές που απουσιάζουν από το μάθημα περισσότερες από τρεις φορές οφείλουν να δώσουν και γραπτή εργασία. Για αυτό το μάθημα προσφέρεται e-class με ελεύθερη πρόσβαση.

DLD 84: Σύγχρονος Γερμανικός Πολιτισμός

Διδάσκουσα: Αγγαΐα Μπλιούμη

Νεότερες πολιτισμικές θεωρίες σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος του Πολιτισμού σε ξενόγλωσσα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στοχεύουν στην κατάλληλη προετοιμασία των φοιτητών εν όψει μιας ενδεχόμενης παραμονής στη χώρα υποδοχής. Ιδιαίτερο βάρος δίδεται στη μετάδοση σύνθετων δεξιοτήτων, όχι μόνον με γνωστική, αλλά συναισθηματική και πραγματολογική στοχοθεσία. Για την επίτευξη αυτού του σύνθετου σκοπού, συνδυάζονται στο μάθημα η μετάδοση ξένων πολιτισμικών στοιχείων με λογοτεχνικά έργα αντίστοιχης θεματολογίας. Μεθοδολογικά επιχειρείται, επομένως, η μετάδοση των ξένων πολιτισμικών στοιχείων σε συνδυασμό με ρητούς και άρρητους πολιτισμικούς κώδικες, δηλ. *Codes of behaviour*, που χαρακτηρίζουν στάσεις και συμπεριφορές. Σύμφωνα με νεότερες πολιτισμικές θεωρίες που συνηγορούν υπέρ του συνδυασμού της μετάδοσης πολιτισμικών στοιχείων στη βάση λογοτεχνικών κειμένων (Schinschke), στο μάθημα θα πρέπει να πραγματεύονται α) η ερμηνευτική θέση (διακρίβωση

των προϋποθέσεων κατανόησης του κειμένου εκ μέρους του αναγνώστη), β) η θέση ενσωμάτωσης (σχέση κειμένου/πολιτισμικών συμφραζομένων) και γ) η περιγραφική-επεξηγηματική θέση (εικόνα της ξένης πραγματικότητας και της ερμηνείας της). Μέσω της διεπιστημονικής προσέγγισης των πολιτισμικών αντιληπτικών σχημάτων (*kulturelle Deutungsmuster*) επιδιώκεται η ερμηνεία πολιτισμικών στοιχείων της 'σύγχρονης Γερμανίας' και η κατανόηση της ξένης κοινωνίας με τη βοήθεια μιας δημιουργικής αντιμετώπισης γερμανόφωνων λογοτεχνικών κειμένων. Στο μέρος της εφαρμογής οι φοιτητές στο πλαίσιο της Δημιουργικής γραφής θα ασκούνται στην παραγωγή αντίστοιχων κειμένων.

Διάρθρωση του εβδομαδιαίου μαθήματος: α) αφόρμηση (μέσω του διδάσκοντα), β) μετάδοση πολιτισμικών στοιχείων μέσω ομαδικών προφορικών εργασιών και συζήτησης, γ) Δημιουργική γραφή.

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν ότι τόσο οι γνώσεις γύρω από τον ξένο πολιτισμό όσο και η μετάδοση πολιτισμικών στοιχείων μέσω της λογοτεχνίας μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται και να οδηγήσουν σε μια βαθύτερη κατανόηση του ξένου πολιτισμού και της λογοτεχνίας.
- Να οξύνουν τη κριτική τους σκέψη προκειμένου να είναι σε θέση να ασκήσουν κριτική σε πολιτισμικά συμφραζόμενα.
- Να αναπτύξουν λογοτεχνικές αναγνωστικές δεξιότητες: Ταυτοποίηση γλωσσικών και ρητορικών ιδιαιτεροτήτων, π.χ. μεταφορές, λογοπαίγνια κλπ.
- Να αναλύουν στη βάση των καινούργιων επιστημονικών λόγων τη γλωσσική τους ικανότητα στη γερμανική γλώσσα.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες ενσυναίσθησης, ώστε να μπορούν να διαπραγματευτούν ξένες στάσεις και συμπεριφορές.
- Να αναπτύξουν παραγωγικές δεξιότητες στο πλαίσιο της Δημιουργικής γραφής.

Τρόποι αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία.*